

НИЛС НИЛСЕН ИГРАЙТЕ С НАС

Превод от датски: [Неизвестен], 1971

chitanka.info

— Къде да отидем сега? — замислено въздъхна Том, докато риташе с крак един изсъхнал чим трева.

— Какво говориш, Том! — по лицето на шестгодишната Мери се изписа удивление. — Нали искахме да отидем в приказната долина!

— Той иска да те подразни, Мери. Нарочно! — в правото си на по-голям брат деветгодишният Дик прекъсна шегата на осемгодишния Том.

— А-а... — успокои се Мери и хвана Дик за ръка.

Това не му допадна и тя кротко зае своето обичайно място между двамата.

И децата мълчаливо поеа по-нататък през храсталака — къс от мрачното, безлюдно северношотландско възвишение, което се простираше до самия бряг на морето. На юг, в меката светлина на лятното утро, се къпеха тежките върхове на Бен Мор. На север също като сини очи под намръщени каменни вежди към небето гледаха малки езера.

— Виждам татко на кулата — съобщи тънкото гласче на Мери.

На билото на Бен Мор се извисяваше ажурена стоманена кула с радарна антена. На децата тази антена приличаше на огромно ухо, обърнато към небето.

— Дава сигнал на самолета от Сан Франциско, който каца в девет и петнадесет — делово отбеляза Том.

Том знаеше всичко за работата на насочващата станция, която първа на триста километра от Единбург посрещаше идващите откъм Атлантика стремителни реактивни самолети.

— Ето го и самолета! — кимна Дик.

Високо-високо в лазурното небе се разнесе нисък металически звук, сякаш невидима ръка беше опънала басовата струна, опънати между небето и земята. Острите детски очи видяха как в пустинната висина нещо проблесна. И след секунда всичко стихна — самолетът продължаваше дългото си спускане към Единбург.

— А на какво ще играем днес? — Мери нетърпеливо дърпаше братчетата си за ръкавите.

Какво толкова гледат, не са ли виждали самолет. А нали днес е необичайно необикновен ден. Учителката, мис Гери, прикрепена към децата на уединената станция, се простуди и отмени заниманията. Майка им приготви вкусни сандвичи и те щастливи се отправиха

насам, където сред безлюдния пущинак се простираше истински детски рай.

Древната природа беше запазила за тях и глухи сенчести дъбрави, и летяща мъгла, и примамливи слънчеви поляни. Тайнствените падини, мрачни блатца, превити от вятъра храсталаци... С една дума, най-хубавото на света място за всякакви игри: можеш да се мислиш за разбойник, войник, пътешественик, фея, джудже — за каквото искаш, нали детската фантазия е неизтощима!

От стари времена още шотландските пастири са населявали тази планинска земя с джуджета, вълшебни ковачи, домашни духове, призраци. И до ден-дневен в тихите падини и над безмълвните блата изживяваха своето време сенките на забравения причудлив приказен свят, видим само за детските очи. Нима не е възможно тази плашлива яребица да е омагьосан дух, който единствен знае тайната на златното съкровище? Или домашен дух, който бърза със спукано гърне в ковачницата на джуджетата?

Градът с неговата телевизия и кино беше почти непознат на децата от планината Бен Мор. Затова пък те бяха надарени с чувствителна, ясна душа и живо въображение. Всеки ден те молеха майка си да им разкаже приказка и тя си спомняше старинните легенди на северното възвишение. И децата слушаха. Слушаха в оня вечерен час, когато голямото алено слънце залязваше зад тъмния храсталак, където бързаше към къщи закъснял старец пастир, див и трудноподвижен, като окаменено дърво.

— Да поиграем на вълшебник от Изумрудения град — каза Том.

— Или на Черния рицар от Бонар — предложи Дик.

— На рицаря играхме миналия път — присмя им се Мери. — А преди това играхме на царския син и трите джуджета от Кил Патрик!

— Ами тогава на какво? — Том безуспешно се стараеше да измисли нещо.

— А аз зная на какво! — сините очи на Мери светнаха предизвикателно.

Те стигнаха до гранитно хълмче, покрито с тисови храсти, където можеш да се скриеш от целия свят и да преживееш и най-чудни приключения. От запад напиреха огромни атлантически облаци, сякаш приказни дворци, позлатени от слънцето. Високо в прозрачния въздух

се рееше ястреб. Долетя ветрец, погали се около тях като игриво кученце и полетя нататък, към планините.

— Като знаеш, кажи! — с досада извика Дик.

За всеки случай Мери отскочи по-далечко от него. Добре заинтригува тя момчетата — те винаги се стараят да измислят, а ето, че не знаят нейния секрет!

— Ех, колко по-хубаво е било едно време! — Том със завист следеше ястреба. — Кога наистина е било това, за което разказват в приказките! Защо сега такива неща не се случват?

— Защото — важно отговори Дик — сега има само едни скучни самолети и нищо повече.

— И приказки има също! — тържествуващо възкликна Мери. — Вчера, докато вие се занимавахте с мис Гери, аз сама дойдох в приказната долина! И видях!

— Кого си видяла?

Братята спряха. Те знаеха, че Мери умее да съчинява увлекателни вълшебни истории и изгаряха от любопитство, но се мъчеха да не го показват.

— Те паднаха от небето! — тя ликуваше. Ето каква забележителна тайна има тя! — Долетяха в приказен замък. Или на бял вълшебен кон. Иди на огнедишащ дракон.

— Глупости дрънкаш, момиченце!

Дик сърдито дръпна плитките на сестра си и тя силно закрещя. Все пак нейните думи заинтересуваха момчетата. Заинтригувано гледаха те величествения пейзаж, сенчестите долини, където от гъстата висока папрат по изумруденозеления мъх в техните игри навлизаха горските нимфи и червенокосият ковач от Лох Шин.

— Ами ти защо не ги заговори? — Дик нерешително се наведе към нея.

— Заговорих ги! — Мери тържествуващо подскачаше около братчетата си. — Но те като че ли се страхуваха от мене. Пък и много бързаха. Изкореняваха растения, късаха цветя, беряха папрат!

— А как изглеждат? — Том се разкъсваше от любопитство, но направи непроницаема гримаса.

— Такива... — тя се забърка. — Те приличат на всичко наведнъж! На феи, на царски синове, на вълшебници!

— Никой не може да прилича едновременно на всички — вразумяващо каза Том.

— А те могат — не отстъпваше Мери. — Те през цялото време приличаха и на нещо друго. И те бяха много добри, защото аз не ги обидих. Поканиха ме да летя в техния замък до луната!

И тя показа белия диск в синьото небе над върховете на Бен Мор. Братята объркано погледнаха нататък, но веднага пак приеха важен вид.

— А ти как разбираше какво казват те? — Том се премери да я удари, но тя ловко се изплъзна.

— Лошо ги разбирах — нехайно призна Мери. — Те сякаш говореха в главата ми. А после стана късно и аз трябваше да се прибирам у дома да вечерям!

Момчетата замислено гледаха пепелявосивата луна над планината. Ами ако изведнъж това излезе истина?

Те тичаха през последната част от пътя до приказната долина, до тяхното скъпо царство сред гранитните скали. Но като приближиха, веднага тръгнаха полека, внимателно. Може би царските синове и вълшебниците са още тук?

Но всичко си беше както обикновено — долината, залята от слънцето, се гушеше сред сивите скали. По-нагоре ромолеше ручейче — струйка бистра вода с вкус на дим, трева и сумрачна каменна прохлада.

Сред невзрачните храстчета тук шумеше копринена трева, пъстрееха маргаритки, сякаш пратеници на по-топлите краища. За децата този оазис сред суровите възвишения беше райска градина. Вдигнеш ли очи, ще видиш късче небе, синьо като мечта. И каква тишина е наоколо, хилядолетно безмълвие, нарушаване само от ручейчето, което звънеше също като сребърна камбана.

— И все пак тук няма съвсем никой — разочаровано измърмори Том. Той очакваше да види блестяща от скъпоценни камъни кралска свита.

— А те не са и казвали, че ще се върнат — Мери нерешително се озърна.

— Ти си сънувала! — Дик пак стана всезнаещият най-голям брат.

— Съвсем не съм сънувала — момиченцето обидено тропна с крак. — Замъкът на феите се спусна ей там.

Малкият розов пръст показваше малка полянка сред долината. Полянката цяла беше особено гъсто покрита с цветя. Момчетата погледнаха и дъхът им спря.

— Виждате ли? — радостно възкликна Мери.

Братята кимнаха. Тук няма място за възражение. Самите цветя потвърждаваха думите на Мери. Сякаш падналият от небето замък ги беше дарил с багрите си. Толкова скромни преди, сега те поразяваха погледа с великолепието си, пред което бледнееха дори орхидеите на Амазонка. На кръгла площадка, около двајсет метра в диаметър, сякаш се бяха изсипали късчета от дъгата. В средата преливаха тъмно-оранжевите багри на залязващото слънце, а по-нататък имаше такива цветове, които трудно ще назовеш на земните езици. Ту като приглушено северно сияние, ту лазурно небе и морска синева, трепкащи опали, изумрудени отражения, синкави, карминови... като че ли до скромните цветчета се беше докоснала вълшебна пръчка и всяко от тях беше превърнала в царица на цветята.

— Фейни цветя! — ахна Мери.

Пристъпвайки като че ли насън, те приближиха и седнаха сред царството на омагьосаните цветове. Мери нежно докосваше цветята, но не се решаваше да ги откъсне. Момчетата внимателно изследваха земята наоколо, камъните, клончетата... Никакви следи от изгаряне, нищо не е повредено. Даже драскотина няма по земята. Само цветя — и толкова. Такива би трябвало да растат пред райските врати, а не в тясната долина на шотландските възвишения.

Децата седяха и се чудеха. Понякога се вглеждаха в небето, сякаш всеки момент очакваха оттам да се спусне нещо приказно — или летящо килимче, или птицата Рух. Но нищо такова не се случваше и в края на краищата те забравиха цялата тази история и започнаха да играят на слънцето. Както винаги, те населиха долината с творенията на своята детска фантазия и бягаха, като се викаха със смешните имена на джуджетата и великаните с кралимарковски ботуши. Кривият корен стана гърбавичък домашен дух, а седмоцветните цветчета — елфи.

Те бяха деца и още не ги бяха изгонили от чудната страна на приказките, където всичко е възможно и няма нищо невъзможно.

Когато слънцето достигна най-високата си точка, излапаха своите сандвичи, сръбнаха студена изворна вода, от която няма похубава на земята. След това задряха на слънце, изтощени от играта.

Долината беше синкава и съвсем тиха.

* * *

Мери сънно отвори очи. И замръзна, вторачила поглед в синия кладенец на небето. Там, на дъното, примигваше фенерче, блещукаше падаща звезда...

— Това са те! — радостно изкрещя Мери. — Гледайте!

Момчетата веднага се събудиха и седнаха. Гостите пристигнаха мълниеносно. Едва-що в небето просветваше малката светулка, а след секунда на няколко метра от земята, точно над пъстрите цветя, вече висеше замъкът на феите, или крилатият кон, или огнедишаният дракон. Нито един от земните летателни апарати не можеше така бързо да се спусне и така рязко да спре. Като че ли нищо не тежеше. Като че ли в меката сянка на долината долетя слънчево зайче.

Децата гледаха очаровани. Но как да се опише това, което виждаха? Ослепително кристално цвете, не, пронизан от слънчевите лъчи храм с белоснежни цветове плуваше във въздуха и излъчваше седмоцветен блясък, благоухание, строга красота. Възрастните биха нарекли сън или халюцинация това видение, недостъпно за човешкия разум. Най-вероятно те просто не биха повярвали на очите си.

Но децата не познаваха законите на природата и на студената логика. Те безхитростно приемаха това, което виждаха. Че нали това беше толкова чудно продължение на техните сутрешни игри?

— Ей сега ще излязат — прошепна Том.

— Това са те, вчерашните — гордо обяви Мери. — Ето сега сами ще видите! Те приличат на всичко наведнъж!

И от вълшебния замък, от седмоцветния кораб излязоха наистина притаени същества. Толкова приказни, че даже не можеш да ги разгледаш както трябва. Само ще се мерне или пурпурен плащ, или дълга дреха от светулки. Пред детските очи преминаваха сивосини облачета и нежните полутонове на скрежа. Под дрехите изведнъж се показваха неимоверно голямо коляно, юнашка десница, мраморно бедро с неизразима красота. И още — огромни очи, тъмни и ласкави като лунна сянка, като зелените отблясъци на морските вълни.

Всичко това виждаха децата, а може би и съвсем друго. Само когато много настойчиво си представяха феи и весели елфи, те успяваха да уловят нещо определено сред този блясък.

Но децата разбираха, че това е нещо съвсем различно. После те започнаха да различават гласове. Странни гласове, сякаш равно бръмчене на пчели, сякаш замиращ виолончелен акорд, сякаш далечен тревожен глас на тръба.

— Да идем да ги поздравим — предложи Мери.

Децата станаха и с радостно разтупкани сърца приближиха до чужденците.

За миг пурпурните плащове и блестящите дрехи замряха. Ярката светлина угасна, вълшебният замък трепна като сърна, готова за скок.

Тогава Мери приветливо се обърна към приказните безтелесни създания. Нейният звънък глас ги даряваше с имена — Лунен човек, Диви лебеди, Храбър шивач, Момичето с бисерните сълзи и усмивка от рози. Това дете на човечеството пееше и разказваше за вълшебните обитатели на страната на Сините планини, където входът беше открит само за децата и поетите, където свършва дъгата и светят най-далечните звезди.

И гостите се успокоиха. Ето, нечия ръка стисна изцапаната ръчичка на момиченцето. Ръка на исполин, но топла и лека като слънчев лъч. Във въздуха се разстилаха гласове, меки и топли като черно кадифе. Децата се стараеха нищо да не изпуснат — такава рядка среща! Момчетата унесено разглеждаха скъпоценните плащове и неловко се шегуваха. Те ту усещаха докосването на прохладна коприна, ту нищо не усещаха.

— Благодарим за цветята — Мери усмихнато показва калейдоскопа сред поляната. — Вие нали нищо няма да си вземете обратно?

Те не възразяваха. Чудните гости, които приличаха на паунови пера, на огромни колибри, на златиста лятна луна, безшумно и плавно се движеха из долината сред храстите и маргаритките, плискаха се в бистрата вода. Те събираха камъни и птичи пера — както е прието да се прави това, когато бродим в непознат свят и всичко наоколо е така интересно, и всичко е така ново, сякаш в първия ден на сътворението.

Мери щастлива подскачаше на едно краче, като се държеше за топлата исполинска ръка, а момчетата с удоволствие помагаха на

своите нови приятели, които приличаха или на слънчеви конници, или на духа от „Лампата на Аладин“, или на прекрасните мъдри обитатели на далечната страна на младостта.

Децата весело бърбореха и огромните златисти пчели, невидимите камбани и виолончели им отговаряха. Те чудесно се разбираха, нали разговорът се водеше на приказния език — езикът на децата, поетите и на гостите от загадъчни звезди.

Най-после като че ли чужденците започнаха да се стягат за път. Като пъргави нимфи или рой танцуващи отражения те обкръжиха своя кораб или вълшебен летящ замък. Но Мери подръпна своя спътник за огромната ръка и показа луната, зареяна сред млечнобелите облаци над Шотландия. Нали ѝ бяха обещали пътешествие до луната!

Във въздуха се разнесе звън на златна камбана, исполинската ръка ги прикани и децата безстрашно преминаха през прозрачната арка. Те сякаш се озоваха в огромен сапунен мехур. Очакваха да чуят гръм на ракетни двигатели или чукането на бутала, но нищо подобно не се случи. Само сякаш заромоли ручей и ето че вълшебният замък се носеше на хиляди километри над планетата. В тъмната бездна зад прозрачните стени бавно се въртеше исполинско кълбо на фона на пищен звезден килим, какъвто ни едно земно дете още не беше виждало от такава височина.

— Това е по-хубаво и от екскурзия в зоологическата градина! — възкликна Дик.

Том и Мери кимнаха. Свеж ветрец пронизваше приказния кораб, като къпеше техните дробове с кислород. Трудно можеше да се каже как дишаха техните нови приятели и дали изобщо дишаха, но те знаеха какво е нужно на децата от другия свят.

Като вървяха зад пурпурните плащове покрай мраморни колони, децата преминаваха от един просторен покой в друг. И техните радостни гласове се отразяваха от невидимите стени и звънките куполи, зад които сияеха хиляди огромни звезди и земята и луната танцуваха вечния си менует. Смъртоносният мраз на космоса не проникваше до тях. Тук беше топло и се дишаше леко, толкова леко, че децата даже не се замисляха над това. Макар и корабът да нямаше тегло, те ясно чувстваха къде е долу и къде горе. Новите им приятели се бяха погрижили да не им се завива свят.

Децата не различаваха ни стени, ни врати. Но те не можеха да си представят дали корабът се движи през непрозрачна светлина или плътна материя. Пък не им беше до това! Ледените звезди над главите им се сменяха ту с огромната мъртвешка луна, ту с още по-огромната синкава земя с ясно различаващи се сиви океани, бели полярни шапки и бавно пълзящи облаци. Но децата бяха доста улисани в разговора и новите си впечатления, за да обръщат внимание и на това.

Чужденците наредиха маса и скрепиха дружбата с вечния ритуал, като разчупиха с децата хляб, лек и хранителен като мед. Преместваха до тях и рубинови чинийки с различни лакомства. Обхванати от любопитство, децата опитваха всичко подред. Усещанията бяха странни, но приятни. Благоухание на окосена трева, аромат на прясно масло, чист вкус на жито. А нищо подобно нямаше в чинийките. Приказна закуска в приказна страна. Макар че изядоха много леки и сладки неща, те не почувствуваха ни тежест, ни болка в корема си.

Изведнъж исполинските ръце показаха напред. Пурпурните плащове се залюляха, сякаш от беззвучен смях. Луната — същата онази, за която се молеше Мери!

През прозрачните стени, заело цялото зрително поле, висеше огромно беззвучно кълбо. Сякаш ги гледаше призрачно вкаменено лице, обсипано с високи хребети и черни като нощ кратери. В ослепяващата светлина на слънцето всичко изглеждаше черно и бяло. Само минералите пръскаха като фойерверки ярки сини отблясъци. Децата зиморничаво се свиха, изплашени от близостта на погубващия мраз. Но зазвучаха гласовете на златните камбанки и страхът им премина. Та това е старата, познатата луна!

— Благодаря, че ни донесохте на луната! — възкликна Мери с щастлива въздишка. — Вие тука ли живеете?

Не, не тук. Дивната мраморна ръка показва сребърния прах на Млечния път. Там, нагоре...

Исполинската ръка показва на другата страна. В бездънната дълбочина под тях се въртеше синята родна планета. Точно в тази минута нощта докосна ажурен лист в морето — Шотландия. Дик добре познаваше географията и веднага разпозна бляскавия рубин — Бен Мор — в лъчите на залязващото слънце.

— Ние трябва да се прибираме — каза той. — У нас е вечер, мама приготвя вечерята!

Пурпурните гънки се разлюляха. „Да, да, време е за в къщи“ — забръмчаха пчелите. Ветрила от лъчи защитаваха децата, носеха ги исполинските ръце. И те даже не усетиха хлад под лъжичката от стремителното падане, когато, без сами да предполагат, със скоростта на метеор се понесоха срещу намръщената пустиня под Глен Мор.

С едва заглъхнали уши, но много щастливи, децата изведнъж видяха, че пак се намират в приказната долина. Още секунда над необикновените цветя покръжи вълшебният замък. А след това — прощален звук на виолончелите, усмивка в очите-кладенци и в небето проблесна сияние. Отлетяха...

Възбудени от обилните впечатления, те вървяха към къщи. На запад, зад края на земята, залязваше огненото кълбо на слънцето. Диви патици се вдигнаха от пустинно блато и се зареяха в пламналото вечерно небе. В храстите нежно се обаждаха яребици.

— Гледай ти, какъв ден! — направи равностметка Дик.

— Разбира се! — Том напяваше някаква песничка, слаб отглас на приказната среща, която му взе ума.

— Е, видяхте ли? — Мери пак подскачаше на един крак между братята си. — Видяхте наистина и феи, и диви лебеди, и лунни жители.

Момчетата се усмихнаха на нейния патос, но не започнаха да спорят. Не спориха и тогава, когато на вечеря момиченцето започна да разказва на родителите всичко, което децата видяха този ден — огромните пеещи пчели, необикновените цветя, чудните пришълци от сияещите долини на Млечния път.

— Каква богата фантазия имат тези деца! — усмихна се майка им. — Струва ми се, че те живеят далеч по-интересно от нас, възрастните!

Бащата кимна, като гледаше одобрително хубаво изпържената пържола, която тя постави пред него.

— Точно така. Макар че и на мене днес ми се случи нещо интересно! Представяш ли си, два пъти радарът улови някакви съвсем необикновени сигнали. Трябва да са били метеори. Или пък тези слънчеви петна са виновни.

Децата дружно ометоха вечерята. Но Том погледна брат си и незабелязано му намигна.

... Те и след това често играеха в приказната долина. Но никога вече над пущинаците край Бен Мор не долетя крилатият огнен ездач. И никога вече не идваха да играят с тях чудните гости от далечната блестяща галактика.

Публикувано в списание „Авиация и космонавтика“, брой 8/1971

г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.